

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/900- /2010. RP.
Előadó: dr. Oletics Zsolt r. alezredes
Telefon: 06 (1) 443-5674

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a **panaszos** által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 466/2010. (XI. 10.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2010. június 3-án M-n, a Hősök parkjában – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényben (a továbbiakban: Alkotmány) biztosított véleménynyilvánításhoz való jogával élve – egy transzparenst feszített ki, „Csalás történt a Városházán? Igazságot a Trianon emlékmű kapcsán!” felirattal. Tekintettel arra, hogy egyszemélyes véleménynyilvánítást valósított meg, bejelentési kötelezettsége nem volt. A panaszos a transzparenst 16 óra 20 perckor feszítette ki a helyszínen abból a célból, hogy a 17 órakor kezdődő önkormányzati rendezvényen megjelenő városi képviselőket ismét emlékeztesse arra, hogy négy év óta egy 700 ezer forint közpénzbe került és egyértelműen elcsalt közvélemény-kutatás miatt nincs Trianon emlékműve a városnak, mert ők annak kivizsgálását meggátolták. A Hősök parkjában 17 óra előtt megjelentek a panaszosnál a rendőrök és a panaszos által név szerint is megjelölt r. őrnagy igazolásra szólította fel. A panaszos megkérdezte a r. őrnagytól, hogy miért szükséges az, hiszen személyesen ismerik egymást. Több demonstráció és rendezvény kapcsán folytatott már a panaszos egyeztetéseket a rendőrrel a M-i Rendőrkapitányságon, ahol személyes adatait már többször jegyzőkönyvbe foglalták, legutóbb a panaszolt rendőri intézkedés előtt két nappal. A r. őrnagy ennek ellenére ragaszkodott az igazoláshoz, ezért a panaszos átadta lejárt jogosítványát, TB kártyáját és adókártyáját, mivel csak azok voltak nála. A panaszos elmondta, hogy korábban egy bírósági tárgyaláson volt, amikor is elkérték személyi igazolványát és lakcímkártyáját, s miután visszaadták, nem a tárcájába tette vissza, hanem az akkor viselt inge felső zsebébe. A r. őrnagy ezt a magyarázatot nem akarta elfogadni, ezért a panaszos azt mondta neki, hogy „ne vicceljen már”, ha ő nem ismeri fel, akkor a körülötte levő rendőrök mindegyike – mivel ismerik – igazolják személyét, de odahívhat a körülöttük tartózkodó civil emberek közül tízet is, akik szintén igazolják személyét. Ezt követően a r. őrnagy felszólította a panaszost, hogy vegye le transzparenst, mert azzal zavarja mások gyülekezési és véleménynyilvánítási jogát, mivel az önkormányzatnak bejelentett rendezvénye van a helyszínen. A panaszos közölte a rendőrrel, hogy nem veszi le azt, hiszen az önkormányzat a rendezvényét arrébb tartja (az emlékműtől balra egy kopjafát avattak, ott gyújtottak mécesest) és a transzparenst kifeszítésével nem zavarja oly mértékben mások alkotmányos jogát, hogy annak gyakorlásában ellehetetlenítene őket, ezért – véleménye szerint – a felszólításának nincs jogalapja, és a rendőr az, aki őt véleménynyilvánítási joga gyakorlásában ellehetetleníteni akarja. A rendőr ekkor közölte a panaszossal, hogy jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés miatt szabálysértési eljárást kezdeményez ellene. A panaszos erre azt válaszolta, hogy véleménye szerint a rendőri intézkedés nem volt jogszerű, ezért annak ő joggal szegült ellen. A r. őrnagy ezt követően parancsot adott a rendőröknek a panaszos előállítására és arra, hogy transzparenst szedjék le. A rendőrségen közel két órát töltött a panaszos. Transzparenst lefoglalták, holott véleménye szerint az eljárás további lefolytatásához arra nem lett volna szükség, mivel videofelvétel is készült mindenről. Így viszont „tovább kedveskedhettek M város vezetésének”, mert a lefoglalás miatt a rendőrök elérték azt, hogy a panaszos hosszabb ideig nem tudja majd véleményét hangoztatni feléjük. A panaszos véleménye szerint az egész rendőrségi eljárás is azért történt, hogy a városvezetést megkíméljék a rájuk nézve kellemetlen véleménynyilvánításától. A panaszos a fentiek alapján kérte a Panasztestületet panaszának érdemi vizsgálatára, ugyanakkor tájékoztatást adott arról, hogy panaszát – azonos tartalommal – benyújtotta a M-i Rendőrkapitányságon is. A panaszos beadványa mellékleteként a Panasztestület részére

megküldött hat fényképfelvételt, és három rendőrségi dokumentumot, amelyek előállításához kapcsolódnak. Az első fényképen látható, hogy a panaszos egymaga ül az emlékmű lépcsőjén, az általa kifizetett transzparens alatt. A második képen két egyenruhás rendőr megy a panaszoshoz. A képhez azt a magyarázatot fűzte a panaszos, hogy egyikük a r. őrnagy, és éppen akkor igazolja magát a panaszos a rendőröknek jogosítványával. A harmadik fényképen a panaszos keze hátra helyzetben van, közrefogja két rendőr, és további öt rendőr is ott van, akik közül egy videokamerával felvételt készít. A negyedik képen a rendőrök leszerelik a transzparenst. Az utolsó két képen az önkormányzat rendezvénye látható. A panaszos ezekhez azt a magyarázatot fűzte beadványában, hogy megállapítható, miszerint az önkormányzat a rendezvényét arrébb tartotta, ezért a panaszos transzparensével fizikailag nem akadályozta rendezvényüket.

A panaszos az előállításból való szabadon bocsátásakor három rendőrségi dokumentumot kapott meg: az előállított / elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztatót, az előállítás időtartamáról szóló igazolást és a szabálysértési eljárásban történő lefoglalásról, helyiség átvizsgálásáról szóló jegyzőkönyvet. A tájékoztató a formanyomtatvány szövegén túl a vezető (ügyeletes) és a panaszos 2010. június 3-ai keltezésű aláírását tartalmazza. Az előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint a panaszos előállítása 2010. június 3-án 17 órától 18 óra 30 percig tartott. A panaszos a hozzátartozója / képviselője kiértesítését, valamint élelmezését nem kérte; előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panaszról 8 napon belül nyilatkozik. Az igazolás tartalmazza az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa és a Panasztestület elérhetőségeit. A jegyzőkönyv azt tartalmazza, hogy az a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 152/A. §-ába ütköző, az egyesülési és gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése szabálysértés alapos gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen indított szabálysértési ügyben, a panaszossal szemben foganatosított lefoglalás alkalmával készült, 2010. június 3-án 17 órakor. A rendőrség a panaszostól lefoglalta a szabálysértés elkövetési tárgyát képező, egy darab 580 cm hosszú és 50 cm széles, valamint egy darab 88,5 cm hosszú és 64,5 cm széles transzparenst. A panaszos a jegyzőkönyv aláírását megtagadta, amit két hatósági tanú igazolt aláírásával.

A panaszos a 2010. június 3-ai véleménynyilvánításával és a vele szemben történt rendőri intézkedéssel kapcsolatos háttér információként elküldte a Panasztestülethez az általa szerkesztett és kiadott M-i Valóság című ingyenes közéleti lap 5. számát. Az írásból megismerhető, hogy a panaszos véleménynyilvánítása egy Trianoni emlékműállításhoz kapcsolódó közvélemény-kutatással függ össze. A panaszos állítása szerint három évvel ezelőtt egy 720.000 forint közpénzbe került és egyértelműen elcsalt, hiteltelen közvélemény-kutatás alapján kiejtették a M-i Trianon Társaság által elképzelt és előtte 2050 m-i állampolgár aláírásával is támogatott emlékmű tervezetet, és azzal szemben bejuttatták a polgármester által támogatott másik tervezetet. Ez utóbbit a csalással megvalósított, nagyobb részt telefonos közvélemény-kutatás szerint 500 ember támogatta, ami miatt az a tervezet került ki győztesen. Az emlékművet azóta sem állították fel, a városvezetés viszont a panaszos többszöri kérése ellenére sem vizsgálja ki a kérdést, ellenben különböző módszerekkel próbálják őt a polgármester és az érdekeltségébe tartozó más személyek elhallgattatni, ellehetetleníteni és lejáratni.

A panaszos beadványa kiegészítéseként megküldte a Panasztestület részére a m-i rendőrkapitány panaszt elutasító határozatát, az arra benyújtott fellebbezést, valamint a M polgármesterével szemben tett feljelentésről készült jegyzőkönyvet.

A m-i rendőrkapitány a panaszt kivizsgálta, és mint alaptalant 2010. július 9-én kelt határozatával elutasította. A határozat mind a panaszossal szembeni intézkedés előzményét,

mind a rendőri intézkedéseket és azok indokait a biztosítás parancsnoka kiegészítő jelentésében foglaltakkal szinte szó szerint megegyezően tartalmazza. Megismétli a határozat, hogy a panaszos a Szabs. tv. 152/A. §-a szerinti szabálysértést egyrészt azért követte el, mert a rendezvényen felszólalóknak [...] a becsületsértő szövegeket tartalmazó molinó és tábla közelében kellett volna az ünnepi beszédüket megtartani. Ezenkívül a helyszínen összegyűlt tömeg nem is mert a Hősi emlékmű közelébe menni (néhány személyt kivéve), mert tartottak a panaszos provokatív magatartásától, félelmet keltett bennük, és egy esetleges atrocitástól tartva a kb. 50 méterre lévő szökőkút környékén maradtak, és csak a rendőri intézkedést követően gyűltek össze az emlékmű előtt és mellett kb. 120-an. A tanúk szerint ez a rendőri intézkedés után szinte percek alatt megtörtént”. A határozat indokolása tartalmazza azt is, hogy „a helyszíni intézkedés adatai szerint a rendezvény megzavarása erőszaktól és fenyegetéstől mentesen valósult meg, de a panaszos cselekménye alkalmas volt arra, hogy a rendezvényre érkezőket elriassa a helyszínen való megjelenéstől, eltántorítsa, erőszakmentesen bár, de akadályozza a szabad, békés véleménynyilvánításhoz fűződő jogaik gyakorlásától”. A rendőrkapitány a kivizsgálás során megállapította, hogy a rendőrségi eljárás nem volt jogsértő, a transzparens és a tábla lefoglalására pedig a további eljárás megindításához szükség volt.

A panaszt elutasító határozat ellen a panaszos fellebbezéssel élt, amelyben előadta, hogy a m-i rendőrkapitány határozatában valótlansággal próbálta indokolni az előállítást. Az a magyarázat, hogy azért állítatják elő a panaszost, mert „valakik attól tartanak, hogy meg fogja zavarni a rendezvényüket”, számára az 1950-es évek időszakát idézi, amikor az volt a szokás, hogy „ha az elvtársak tartottak valakitől, akkor azt előre kivonták a forgalomból valamilyen ürüggyel vagy anélkül”. Álláspontja szerint transzparens nem tartalmazott „becsület csorbítására »vonatkozó«” kijelentést; továbbá a rendezvényre érkező 30-40 ember azért nem közelítette meg a Hősi Emlékművet, mert eleve attól távolabb tartották a rendezvényüket. A panaszos sérelmezte fellebbezésében, hogy ezeknek a személyeknek, mint tanúknak a nyilatkozatáról készült dokumentációt nem látta, és furcsállja, hogyan tartalmazhat a rendőrkapitány határozata utalást azokra a meghallgatásokra (2010. július 11.), amelyek két nappal a határozat keltezését követően (2010. július 9.) történtek. A panaszos „érdekesnek” találta azt is, hogy a városi önkormányzat titkársági referense 16 óra 30 perc körül nem a rendőrség ügyeletét hívta telefonon, hanem a biztosításért felelős parancsnokot. Kérdésként merült fel a panaszosban, hogy honnan tudta a referens a telefonszámot, illetve, hogy megtörtént-e egyáltalán ez a hívás. A panaszos fellebbezésében rámutatott arra is, hogy az önkormányzat rendezvényét nem zavarhatta meg, mert azt eleve csak 17 órára jelentették be. Az pedig, hogy 10 és 20 óra között a város különböző pontjain rendezvényt tartottak, nem lehetett volna hivatkozási alap a panaszos előállítására. Álláspontja szerint továbbá a Hősök Parkja a megtartott rendezvénytől függetlenül, korlátozás nélkül igénybe vehető terület maradt, ahol az emberek szabadon megjelenhettek, de akár az adott területen egy időben más rendezvény megtartására is sor kerülhetett volna. Tehát azzal, hogy a parkban – egyébként az önkormányzat által igénybe vett helyszíntől távolabb – a panaszos „békésen, csendben” ült a nála lévő transzparensokkal, nem valósította meg a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző szabálysértést (főleg, hogy még el sem kezdődött a rendezvény). A panaszos az igazoltatásával kapcsolatos rendőrségi megállapításokra úgy reagált, hogy hitelt érdemlő személyazonosítására azért nem volt szükség, mert a rendőrök mindegyike előtt ismert volt személye, illetve a biztosítás parancsnokával számtalan esetben találkozott már a rendőrségen, ahol személyes adatait is többször lejegyezték. Másrészt álláspontja szerint a nála levő iratokból is megállapítható lett volna személyazonossága. A körülöttük álló kb. 10 civil polgár mindegyike tudta volna igazolni azt, hogy ki a panaszos, ezért a határozat azon része, hogy más személyek meg sem közelítették a helyszínt, nem kívántak az eljárásban részt venni,

szintén valótlan. A rendőrkapitány határozatának az előállításra vonatkozó részével kapcsolatban a panaszos előadta, hogy a transzparenszek tartalmának becsületsértő jellege az előállítás időpontjában szóba sem került, ilyen indok a rendőrségi felvételen sem hallható. A molinó szövegével kapcsolatban pedig közölte, hogy azt mintegy négy éven keresztül sokszor kifeszítette már a városban, a M-i Rendőrkapitányság tudomásulvételével. A panaszos fellebbezésében megjegyezte azt is, hogy négy éven keresztül, amikor véleményét kinyilvánította, soha nem történt törvénytelenység, bár a város polgármestere és a városvezetéshez tartozó emberek többször indítottak ellene eljárást, de minden esetben tisztázódott, hogy a panaszos „a törvényeket betartva, a demokráciákban megszokott és elfogadott, az Alkotmányban lefektetett módon” élt szabadságjogával. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Pécsi Városi Rendőrkapitányság egy határozatára, amely megállapította, hogy „a hatóságok, hivatalos személyek becsületének csorbítására alkalmas értékítéletet kifejező véleménynyilvánítás, vagy tényállítás büntetni rendeltése [...] az állami, a helyi önkormányzati feladatokat ellátó szervek és személyek tevékenységének nyilvános bírálhatósága ellen hat. A becsület csorbítására alkalmas értékítélet a hatóságokkal, hivatalos személyekkel, valamint közszereplő politikusokkal szemben alkotmányosan nem büntethető [...]“, illetve „a panaszos által kifüggesztett transzparens szövege nem tényállítást tartalmaz, hanem egy kérdést, feltételezést”.

A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a panaszos fellebbezését megvizsgálta, melynek eredményeként az első fokon eljáró hatóság határozatát megsemmisítette, és új eljárás lefolytatását rendelte el. A Rendőr-főkapitányság a fellebbezési eljárás során észlelte, hogy a panaszos a panaszát a Panasztestülethez és egyidejűleg a M-i Rendőrkapitánysághoz is benyújtotta, de a rendőrség a panaszeljárást az Rtv. 93. §-ának (3) bekezdése ellenére nem függesztette fel. Az új első fokon eljáró rendőri szerv köteles az eljárást felfüggeszteni.

A panaszos 2010. július 30-án feljelentést tett M polgármestere ellen. A feljelentésről készült jegyzőkönyv azt tartalmazza, hogy a panaszos 2010. július 30-án a M-i Városháza előtt ismét véleményt nyilvánított egy fényképes táblával és ugyanazzal a transzparenssal, amit a rendőrkapitányi határozat becsületsértőnek nyilvánított. A panaszos bejelentette tevékenységét a rendőrségen, a rendőrök kimentek a helyszínre, lefényképezték a táblákat, és tudomásul vették a panaszos jelenlétét. Nem sokkal később a panaszoshoz odament a polgármester, aki minősíthetetlenül szólította meg, majd megkerülte a panaszost és megtaposta a táblát, a nagyobbik transzparenst pedig felemelte és elvitte magával a városházára. A panaszos értesítette a rendőrséget a polgármester cselekményéről, aki – tudomása szerint – elismerte tettét az intézkedő rendőrnek. A panaszos szerint azzal, hogy a Rendőrség a véleménynyilvánítása miatt megjelent a helyszínen, és jogsértést részéről nem tapasztalt, így a transzparens felirata ebből adódóan nem is lehet becsületsértő. „A transzparens a valóságot tartalmazza, a politikai közszereplők pedig az effajta vélemény nyilvánítását az Alkotmánybíróság szerint túrni kötelesek.”

II.

A rendelkezésre álló rendőri iratok tényszerűen az alábbiakat tartalmazzák.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján a panaszossal szembeni intézkedés előzményeként megállapítható, hogy a városi önkormányzat képviseletében eljáró titkársági (kulturális) referens 2010. május 7-én bejelentést tett a M-i Rendőrkapitányságra arról, hogy az önkormányzat 2010. június 3-án és 4-én a gyülekezési

jogról szóló 1989. évi III. törvény (továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó rendezvényt kíván tartani több helyszínen a Trianoni megemlékezés kapcsán. A rendezvény vonulószerű, így helyszíne M különböző közterületei (köztük a Hősök Parkja) és egyéb helyei. Ezt követően a rendezvény időpontjára vonatkozóan a bejelentést módosították oly módon, hogy azt 2010. június 3-án 10 órától 20 óráig akarják tartani. A rendezvényen várható résztvevői létszámot 200 főben, a biztosító rendezők számát 5 főben, a rendezők számát 2 főben jelölték meg. A szervező kérte, hogy a Gytv. 11. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint a rendőrség közreműködjön a rendezvény rendjének biztosításában, valamint intézkedjen a rendezvényt megzavaró személyek eltávolításában. A M Város Polgármesteri Hivatala a közterület használatát engedélyezte, illetve a módosítást követően a használati engedélyt a rendezvény időpontja tekintetében módosította. A bejelentést a M-i Rendőrkapitányság tudomásul vette. 2010. május 12-én a M-i Rendőrkapitányságon az önkormányzatot képviselő titkársági referens és a panaszos között egyeztető tárgyalásra került sor a 2010. június 4-ére bejelentett megemlékezések és rendezvények zavartalan lefolytatása érdekében. A panaszos május 9-én írásban jelentette be a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényét, amelynek célja a „Az 1920. június 4-ei trianoni országrablás igazságtalanságára való megemlékezés”. A rendezvény kezdete 2010. június 4. 9 óra, várható befejezési ideje 22 óra, helyszíne pedig M-n, a D téren található Hősök emlékműve és annak környéke. A városi rendezvény bejelentésében június 4-ére vonatkozóan a Hősök Parkja is megjelölésre került, ezért az önkormányzat képviselője kérte a panaszost, hogy rendezvényét a városi rendezvény befejezését követően, 17 órától tartsa meg az emlékműnél. A panaszos a rendezvényét a bejelentésének megfelelően kívánta megtartani, de kompromisszumot ajánlott fel, amit azonban az önkormányzat nem fogadott el, így az egyeztető tárgyalás nem vezetett eredményre. A M-i Rendőrkapitányság részéről eljáró, egyeztető tárgyalást lefolytató rendőr közölte a panaszossal, hogy M Város Önkormányzata 2007-ben határozatot hozott a 2008-2010. évekre vonatkozó közterület használatának engedélyezéséről, amelyből megállapítható, hogy június 4. napjára vonatkozóan megjelölték a közterület használatát a városi rendezvények megtartására. A rendőr közölte azt is, hogy a bejelentésben érintett terület nem minősül közterületnek, az oda bejelentett rendezvény nem tartozik a Gytv. hatálya alá, ezért a rendőrségnek nincs hatásköre a rendezvény megtartásának elbírálására. A panaszos ekkor felhívta a rendőr figyelmét a Megyei Rendőr-főkapitányság egy 2008. évi végzésére, amiben a M-i Rendőrkapitányság végzését megsemmisítette, és kifejtette, hogy az elsőfokú hatóság a bejelentés kapcsán nem hivatkozhat hatásköre hiányára, figyelemmel a Gytv. 6. §-ára, mely szerint hatáskörébe tartozik a rendezvény megtarthatóságára vonatkozó bejelentés érdemi elbírálása. (Ezt megerősítette a Megyei Bíróság egy 2009-es ítéletében). Álláspontja szerint „Nem ért egyet a Megyei Bíróság azzal az állásponttal sem, hogy amennyiben egy adott közterületre esetleg közterület használati engedély került kiadásra, az a közterület a továbbiakban már nem mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető területnek, utcának, térnek minősülne. A törvény megfogalmazásában ez nem azt jelenti, hogy amennyiben oda már a rendezvény bejelentésére sor került volna, úgy az ne lehetne bárki számára korlátozás nélkül igénybe vehető, hiszen esetleg egy területen több rendezvény megtartására is sor kerülhet egy időben.” A városi emlékünnepeket végül 2010. június 3-án 10 órától 20 óráig megrendezték M-on, a Hősök Parkjában, a Széchenyi téren, a Szabadság utcában, a Színház utca és a Fogadalmi templom közterületein. A rendezvény biztosítását a M-i Rendőrkapitányság állománya végezte.

A megjelölt napon 16 óra 30 perc körül a városi önkormányzat kulturális referense telefonon bejelentést tett a biztosításért felelős parancsnoknál (rendbiztosnál) arról, hogy a rendezvény kiemelt részén, a Hősök Parkjában a panaszos „becsület csorbítására vonatkozó transzparenst helyezett ki” a Hősi emlékműre. A bejelentés miatt a biztosításért felelős parancsnok, – a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztályának vezetője – megjelent a Hősök Parkjában álló Hősi emlékműnél.

Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés az alábbiakat tartalmazza. A biztosítás parancsnoka (rendbiztos) 2010. június 3-án 17 órakor megjelent a Hősi emlékműnél, mivel a M-i Önkormányzat kulturális referense telefonon bejelentést tett a M-i Rendőrkapitányságon, és felmerült a gyanúja, hogy az önkormányzat által bejelentett és a Rendőrkapitányság által tudomásul vett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt egy férfi (a panaszos) megzavarja. A biztosítás parancsnokának helyszínre érkezésekor a panaszos a Hősi emlékmű talapzatán ült, mögötte egy kifeszített transzparenszel és egy táblával, amin „mások becsületének csorbítására alkalmas feliratok” szerepeltek. A panaszos az igazoltatása során nem tudta magát igazolni, mert nem volt nála a személyazonosság hitelt érdemlő igazolására alkalmas okmány, csak egy, a nevére kiállított, régi típusú, erősen rongált, lejárt magyar vezetői engedély első oldala. Megállapítást nyert, hogy „a panaszos cselekményével másokat egyesületi és gyülekezési jogában akadályozott azzal, hogy a rendezvény helyszínén a Hősi emlékmű talapzatán ült, ahonnan többszöri felszólítás után sem volt hajlandó eltávozni, a rendezvény tervezett szónokait és résztvevőit akadályozva a rendezvény napirend szerinti lefolytatásában; ezt megerősítette a rendezvény szervezője is”. A jelentés szerint a biztosítás parancsnoka felszólította a panaszost, hogy a rendezvény helyszínét hagyja el, ellenkező esetre kilátásba helyezte az előállítás foganatosítását a szabálysértés továbbfolytatása miatt, illetve személyazonossága megállapítása céljából. A panaszos passzívan ellenállt a rendőri intézkedéssel szemben, nem volt hajlandó eltávozni a helyszínről. A rendőr ezt követően közölte vele, hogy a fentiekre tekintettel előállítja a M-i Rendőrkapitányságra, amelyhez testi kényszert alkalmazott. A M-i Rendőrkapitányságon az érvénytelen okmány adatai alapján történt priorálást követően, a fényképes adatlap adatai segítségével megállapították a panaszos személyazonosságát. A biztosítás parancsnoka közölte a panaszossal, hogy ellene feljelentést tesz a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző egyesületi és gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése szabálysértése miatt. A jelentés szerint a panaszossal szembeni intézkedésben a biztosítás parancsnokán kívül egy r. zászlós és egy r. főtörzsőrmeister vett részt (az intézkedésről készült videofelvétel szerint ők alkalmaztak testi kényszert a panaszossal szemben), illetőleg további öt rendőr (négy r. törzszászlós és egy r. őrmester) volt jelen. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés I. fordulata alapján igazoltatták, a 29. § (4) bekezdése alapján átvizsgálták. Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontja és f) pontjának I. fordulata alapján – magát hitelt érdemlően igazolni képtelen személy, illetve a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy – a panaszost előállították. A panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert alkalmaztak. A jelentés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazására való figyelmeztetés megtörtént, továbbá a testi kényszer alkalmazása során a panaszosnak sérülése és anyagi kára nem keletkezett. A dokumentum szerint a panaszos az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése alapján hozzátartozója kiértesítését nem kérte. A jelentés tartalmazza továbbá, hogy az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállításáról szóló igazolást kiadták a panaszos részére. Az előállítás oka 2010. június 3-án 18 óra 30 perckor megszűnt, ekkor a panaszos szabadon bocsátása megtörtént. A panaszos ellen az általa elkövetett cselekmény miatt a biztosítás parancsnoka szabálysértési feljelentést tett.

Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján az igazoltatás, az átvizsgálás és az előállítás jogszerű és szakszerű; a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

A biztosítás parancsnoka által készített értékelő jelentés a panasz szempontjából azt a többletinformációt tartalmazza, hogy M Város Önkormányzata képviselőjében a kulturális

referens által 2010. június 3-ára bejelentett és megtartott közterületi rendezvény (amelyen kb. 200 fős tömeg és 20 fő rendező vett részt) biztosításában kérték a rendőrség közreműködését. A rendezvénybiztosítást összesen 16 fő rendőr (a M-i Rendőrkapitányság állományából) két szolgálati gépkocsival és egy kisbusszal látta el. Az értékelő jelentés a panaszossal szembeni intézkedéseket és kényszerítő eszköz-alkalmazást az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltakkal azonos módon tartalmazza azzal, hogy a panaszos úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés ellen 8 napon belül panaszt kíván benyújtani a rendőrkapitányságon. A biztosítás parancsnoka az intézkedést – amelyről videofelvétel is készült – jelentette a kapitányságvezetőnek és az ügyeletvezetőnek szóban, majd pedig írásban is.

A M-i Rendőrkapitányság vezetőjének a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen történt rendőri intézkedésről szóló jelentése az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltakon túl a panasz szempontjából további releváns információkat rögzít. A Hősi emlékműnél a panaszos „egy, a becsület csorbítására alkalmas” transzparenst feszített ki, „Csalás történt a városházán?” felirattal, illetve egy olyan táblát helyezett ki, amelyen a panaszos a polgármestert és két önkormányzati képviselőt nevesítve „gyanúsította csalással”. A rendezvényen felszólalóknak – polgármester, katolikus-, református,- és ökumenikus papok, önkormányzati képviselők – „a becsületsértő szövegeket tartalmazó molinó és tábla alatt kellett volna az ünnepi beszédüket megtartani”, ezért a panaszos által „kifejtett magatartás kétséget kizáró módon akadályozta a rendezvény napirend szerinti megtartását, azt, hogy a tudomásul vett rendezvényen jelen lévő személyek egyesülési és gyülekezési szabadságukkal éljenek”.

A M-i Rendőrkapitányság vezetőjének a kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásáról szóló jelentése a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggésben azt rögzíti, hogy a panaszos passzív ellenállást tanúsított a rendőri intézkedés során, ezért testi kényszert alkalmaztak vele szemben: a hóna alá fogva eltávolították. A rendőrök 2010. június 3-án 17 órától 17 óra 5 percig alkalmaztak testi kényszert, ami sérülést nem okozott, célját elérte. A rendőrkapitány a kényszerítő eszköz alkalmazását a 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) és az Rtv. alapján jog- és szakszerűnek, valamint törvényesnek és az elérni kívánt céllal arányosnak találta.

A biztosítás parancsnoka szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző egyesülési és gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése szabálysértés miatt. A feljelentés tartalmazza a panaszossal szembeni intézkedés előzményét, azt, hogy a panaszos mások becsületének csorbítására alkalmas transzparenst és táblát helyezett el az emlékműnél. A dokumentum szerint a táblán lévő szöveg tartalma alapján felmerült a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 180. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző és minősülő becsületsértés vétségének gyanúja. A büntetőeljárás megindítása érdekében a sértettek magánindítványra történő nyilatkoztatása megtörtént, a rendőrkapitányságon büntetőeljárás indult. Az elkövetés eszközeként lefoglalták a transzparenst és a táblát. A szabálysértési feljelentés a panaszossal szembeni intézkedéseket és kényszerítő eszköz-alkalmazást az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltakkal azonos módon tartalmazza.

A biztosítás parancsnoka a Panasztestület felvilágosítás-kérése nyomán a panaszossal szembeni rendőri intézkedésről kiegészítő jelentést készített. A rendőr a szabálysértési feljelenésben foglaltakat az alábbiakkal egészítette ki. M Város Önkormányzata nevében a

rendezvényszervezőként eljáró titkársági referens 2010. június 3-án 16 óra 30 perc körül tett telefonon bejelentést a biztosításért felelős parancsnoknál azzal kapcsolatban, hogy a Trianoni emlékünnepe rendezvény kiemelt részén, a Hősök Parkjában egy férfi a Hősi emlékműre becsület csorbítására „vonatkozó” transzparenst helyezett ki. Amikor a rendőr 16 óra 50 perckor a helyszínre érkezett, „ott már 30-40 fő tartózkodott a Hősi emlékműtől távolabb, azt meg nem közelítve, feltehetően tartva” a lépcsőn ülő panaszos „rendezvényt zavaró magatartásától, melyet többen el is mondtak”, véleményüket a rendőr külön jelentésbe foglalta. A biztosítás parancsnoka a helyszínen tájékozódott az eseményről. „A városi elöljárók, egyházi vezetők még nem érkeztek meg, mindazonáltal nem vitatható, hogy a rendezvény zajlott (csak a beszédek és a kopjafa szentelés még nem kezdődött el), hiszen az a bejelentés szerint 10.00-20.00 óráig folyamatosan került megrendezésre a m-i Hősök Parkjában, Széchenyi téren, Szabadság utcában, a Színház utca és a Fogadalmi templom közterületein”. A panaszossal szemben 17 óra körül kezdte meg a rendőr az intézkedést az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint, mivel a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, amennyiben közrendet, közbiztonságot sértő cselekményt észlel vagy ilyet hoznak a tudomására. A biztosítás parancsnoka a panaszos igazoltatását a Bólyi Rendőrőrs r. zászlós körzeti megbízottjának biztosításával kezdte meg, az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján. A biztosításért felelős parancsnok szolgálati fellépésének módja saját megítélése szerint megfelelt a Szolgálati Szabályzat 4. §-ában meghatározottaknak: az intézkedést a napszaknak megfelelő köszönéssel, megszólítással, neve és beosztása, valamint azonosító száma közlésével kezdte meg. Mind saját, mind rendőrtársa szolgálati jelvénye a láthatósági mellényen volt. A biztosítás parancsnoka közölte a panaszossal az igazoltatás okát, azt, hogy személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében fogja megállapítani; az igazoltatás céljaként pedig elmondta, hogy szabálysértés elkövetése miatt történik, mivel a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző egyesületi és gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése szabálysértését követi el. A panaszos cselekményével „lehetetlenné tette mások békés véleménynyilvánítását”. A panaszost a rendőr felszólította személyazonosságának igazolására, aki azonban nem tudott annak eleget tenni, mivel mindössze egy régi típusú, erősen rongált, 1989-ben lejárt, érvénytelen magyar vezetői engedély első oldalát tudta a felszólításra átadni, amiből a hitelt érdemlő személyazonosítást nem lehetett végrehajtani. A rendőr az igazoltatással összefüggésben más ismert személyazonosságú személy közlését az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése alapján azért nem fogadta el, mert ilyen személyek meg sem közelítették a helyszínt, nem kívántak az eljárásban részt venni, a panaszos személyazonosságát igazolni. A panaszos személyes adatait a további szabálysértési és esetleges büntetőeljárás kezdeményezéséhez hitelt érdemlően meg kellett állapítani közhiteles, fényképes nyilvántartás alapján. A biztosítás parancsnoka a panaszost többször felszólította arra, hogy a mások becsületének csorbítására alkalmas transzparenst és táblát vegye le, mert cselekményével megvalósítja a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző szabálysértést. A panaszos a felszólításnak nem tett eleget, ezért a rendőr közölte vele, hogy mivel a szabálysértés megszüntetésére a rendőri felszólítás ellenére nem volt hajlandó, a szabálysértést továbbfolytatta, ezért őt az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés *f*) pont I. fordulata alapján a M-i Rendőrkapitányság hivatali helyiségébe fogja előállítani, illetve előállítási okként megjelölte az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés *a*) pontját is – a Szolgálati Szabályzat 43. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel, mivel vele szemben kényszerítő eszközt is alkalmaztak. Az intézkedés közben az előállítás foganatosítása és az intézkedések biztosítása érdekében a közeli rendőrkapitánysági objektumból a biztosítás parancsnoka a helyszínre rendelt hét rendőrt (mindannyian a M-i Rendőrkapitányság beosztottjai). Az igazoltatás során a ruházatátvizsgálást a Bólyi Rendőrőrs egy r. főtörzsőrmester járőre hajtotta végre a Szolgálati Szabályzat 40. §-ának (2) bekezdés *a*) és *c*) pontja alapján. A panaszos tulajdonában lévő demonstrációs táblát és transzparenst a Szabs. tv. 80. §-ának (1) bekezdése alapján

lefoglalták, amiről jegyzőkönyvet állítottak ki, amelynek egy példányát átadták a részére. A biztosításért felelős parancsnok a lefoglalt tárgyakat, mint tárgyi bizonyítási eszközöket mellékelte a M-i Rendőrkapitányság Idegenrendészeti Alosztályának megküldött szabálysértési feljelentéséhez. A kiegészítő jelentés a panaszos előállításával kapcsolatban azt tartalmazza, hogy annak okát és célját közölte az intézkedő rendőr. Az előállítás ténybeli oka a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző szabálysértés megvalósítása, majd annak többszöri felszólítás ellenére való tovább folytatása, illetve a személyazonosság hitelt érdemlő megállapítása volt. Az előállítást a M-i Rendőrkapitányság főépületének I. emeletén lévő hivatali helyiségébe fogatosították, amihez két rendőr az Rtv. 47. §-a alapján szerint testi kényszert alkalmazott – hóna alá fogva elvezették –, mivel a panaszos passzívan ellenállt a rendőri intézkedésnek. A kényszerítő eszköz alkalmazására vonatkozó figyelmeztetés megtörtént, amelynek során a panaszosnak sérülése és anyagi kára nem keletkezett. A panaszos előállítása 2010. június 3-án 17 órától 18.30 óráig tartott. Az előállítás ideje alatt a panaszost gyalogosan elvezették a rendőrkapitányságra, személyazonosságát hitelt érdemlő módon azonosították (az érvénytelen, erősen rongált okmányból a születési idő alapján a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala személyi nyilvántartójából kinyomtatott fényképes adatlapot átvitték a rendőrkapitányság másik objektumából), priorálták (negatív eredménnyel). Ezek az eljárási cselekmények együttesen kb. 30 percet vettek igénybe. Ezt követően, illetve ezekkel párhuzamosan kb. 1 óra alatt történt meg a szükséges dokumentumok elkészítése (jelentés az előállításról, az előállítás időtartamáról szóló igazolás, a hozzátartozó kiértesítéséről szóló feljegyzés), a tájékoztató kitöltése és átadása, valamint a szabálysértési feljelentéshez mellékelte tárgyi bizonyítási eszközök jegyzőkönyvvvel történő lefoglalása, illetve – mivel annak aláírását a panaszos megtagadta –, két hatósági tanú felkutatása és velük való aláíratása. A panaszos számára a hozzátartozó értesítését biztosították, amit azonban az arról készült feljegyzés tanúsága szerint nem kért. Az előállított jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatást a panaszos megkapta. A panaszjogról a biztosítás parancsnoka személyesen tájékoztatta a panaszost, aki közölte, hogy 8 napon belül nyilatkozik, és írásban él panasszal az intézkedések ellen. A biztosítás parancsnoka a kiegészítő jelentésben a Szabs. tv. 152/A. §-a szerinti szabálysértés megvalósulásával kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy megítélése szerint a panaszos a megjelölt szabálysértést „egyértelműen elkövette, figyelemmel arra, hogy a rendezvényen felszólalóknak [...] a becsületsértő szövegeket tartalmazó molinó és tábla közelében kellett volna az ünnepi beszédüket megtartani”. A helyszínen összegyűlt tömeg „nem is mert a Hősi emlékmű közelébe menni (néhány személyt kivéve), mert tartottak [a panaszos] provokatív magatartásától, ami félelmet keltett bennük, és egy esetleges atrocitástól tartva a kb. 50 méterre lévő szökőkút környékén maradtak, és csak a rendőri intézkedést követően gyűltek össze az emlékmű előtt és mellett kb. 120-an. A tanúk szerint ez a rendőri intézkedés után szinte percek alatt megtörtént”. A biztosítás parancsnoka helyszíni tájékozódása alapján „a rendezvény megzavarása erőszaktól és fenyegetéstől mentesen valósult meg”, de a panaszos cselekménye „alkalmas volt arra, hogy a rendezvényre érkezőket elriassza a helyszínen való megjelenéstől, eltántorítsa, erőszakmentesen bár, de akadályozza a szabad, békés véleménynyilvánításhoz fűződő jogaik gyakorlásától”. (Ezt az érintett tanúk elmondása is igazolja, amiről külön jelentés készült.) Jelentésében a rendőr hivatkozott az Alkotmánybíróság és a Fővárosi Bíróság korábbi azon megállapításaira, hogy az alkotmányos jogokat nem lehet mások alkotmányos jogainak sérelmével gyakorolni, a visszaélészerű magatartást az Alkotmány sem védi. Megítélése szerint a rendőri intézkedés kapcsán a panaszos ismételt, ugyanazzal az ügyel kapcsolatban (a meg nem valósult Trianon emlékmű, és az azzal összefüggésben általa vélt csalás a Városházán) – „mint már tette ezt több korábbi békés, az önkormányzat által szervezett rendezvény esetében is – visszaélészerűen gyakorolta alkotmányos jogait”, nem törődve azzal, hogy mások jogai

mennyiben sérülnek. A panaszos olyan ügy miatt demonstrált, ami miatt korábbi büntető feljelentései nyomán a Legfőbb Ügyészség is állást foglalt, és kimondta, hogy nem valósult meg a tervezett emlékmű kapcsán M Város Önkormányzata, illetve a képviselőjében eljáró személyek részéről bűncselekmény, és azzal alaptalanul vádol másokat. A kiegészítő jelentés szerint a panaszos panaszában nem tett említést a cselekmény időpontjában nála levő, lábánál elhelyezett tábláról, melyen az a felirat állt, hogy „*Szekó-Lajdiné-Pávkovics*. 1460 napja egy elcsalt közvélemény kutatás miatt nincs Trianon emlékműve M-k. Önök ez idő óta lapítanak a Városházán és most ki akarják szűrni a m-k szemét egy kopjafa állítással.” Az idézett szöveg tartalma alapján felmerült a becsületsértés vétségének gyanúja. A panaszos előállítása idején, az esetleges büntetőeljárás megindítása érdekében a sértettek magánindítványra történő nyilatkoztatása folyamatban volt. Mindhárom érintett élt magánindítványi jogával, ami alapján a panaszos ellen 2010. június 8-án nyomozás indult a M-i Rendőrkapitányságon a Btk. 180. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és annak *b*) pontja szerint minősülő, nagy nyilvánosság előtt elkövetett becsületsértés vétségének megalapozott gyanúja miatt. A kiegészítő jelentést készítő rendőr ezzel összefüggésben utalt az Alkotmánybíróság 33/1998 (VI. 25.) sz. AB határozatában megfogalmazott azon kitételre, amelynek értelmében „a véleménynyilvánítás szabadsága – alkotmányos alapjogként – fokozott védelmet élvez, azt csak az emberi méltósághoz, a becsülethez és a jó hírnévhez való jogok védelme – mint külső korlátok – korlátozhatják”. Ezek alapján, mivel a panaszos cselekménye „mások becsületéhez és a jó hírnevéhez való jogait nagy nyilvánosság előtt sértette, egyértelműen jogszerűtlen magatartást tanúsított”. A nyomozás során a nyomozó hatóság a M-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Alosztályvezetőjétől a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 151. §-ának (1) bekezdése alapján lefoglalta a panaszos tulajdonában lévő, fentebb említett demonstrációs táblát és transzparenst. A biztosításért felelős parancsnok szerint – bár az előállítás jogalapjaként elsősorban a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző szabálysértés továbbfolytatása miatt az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés *f*) pontja, másodsorban a 33. § (2) bekezdés *a*) pontja került meghatározásra – a rendelkezésre álló adatok alapján felmerült a becsületsértés vétségének megalapozott gyanúja is. Figyelemmel azonban arra, hogy a megjelölt bűncselekmény magánindítványra üldözendő, és a sértettek kifejezett kívánalmát a helyszínen a rendőrök nem tudták megállapítani, így előállítási okként az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés *b*) pontjára nem hivatkoztak. A biztosítás parancsnoka jelentésében végül kiemelte, hogy a panaszos a 2010. május 10-én, a M-i Rendőrkapitányságon megtartott egyeztető tárgyaláson készült jegyzőkönyv szerint tudomásul vette, hogy a rendezvény megtartása során más állampolgárok alapjogai nem sérülhetnek, és az ott megjelentek bűncselekményt nem valósíthatnak meg. „Sem ezzel, sem a rendezvényen megjelentek jogainak sérelmével nem törődve hajtotta végre cselekményét.”

A biztosítás parancsnoka szóban meghallgatott öt tanút a Hősi emlékműnél tartott rendezvényen történetekkel kapcsolatban. A meghallgatási jegyzőkönyv szerint a rendezvény szervezője (az önkormányzat kulturális referense) tanúként úgy nyilatkozott, hogy 2010. június 3-án 16 óra 45 perctől már a helyszínen volt, és kifogásolta, hogy „egy olyan transzparenst és tábla alatt (mellett) és azok közelében kell az összegyűlt ünneplő tömegnek és a még érkezőknek békés rendezvényüket megtartani. Valamint a rendezvényen felszólalóknak [...] ünnepi beszédüket megtartani, amely a becsület csorbítására alkalmas feliratokat tartalmaz és amely bűncselekmény gyanúját veti fel”. A tanú meghallgatása során azt is elmondta, hogy a korábban a rendőrkapitányságon tartott egyeztető tárgyaláson a panaszos „folyamatosan provokálta őt azzal, hogy meg fogja zavarni sípolással és más eszközökkel” az akkor még június 4-ére tervezett önkormányzati rendezvényt. „Ezt korábban is előre eltervezett módon megtette, mellyel kapcsolatban M- város képviselő testülete elhatárolódott, még önkormányzati határozatot is hozott”. A tanú nyilatkozata szerint továbbá az intézkedés

időpontja előtt a helyszínen összegyűlt tömeg „nem mert a Hősi emlékmű közelébe menni (néhány személyt kivéve), mert tartottak” a panaszos „provokatív magatartásától, félelmet keltett bennük, és egy esetleges atrocitástól tartva a kb. 100 méterre lévő szökőkút környékén maradtak, és csak a rendőri intézkedést követően gyűltek össze az emlékmű előtt és mellett kb. 120-an”. A tanú szerint ez a rendőri intézkedés után szinte percek alatt megtörtént.

A rendőr meghallgatta az egyik önkormányzati képviselőt (akinek neve a demonstrációs táblán szerepelt), aki azt nyilatkozta, hogy „elrettentette, hogy a közelgő, tervezetten békés rendezvényt majd így kell megtartani. Félt attól, hogy a Trianoni döntés 90. évfordulójára kiírt városi rendezvényt – melyen jó szándékú emberek kívánnak békésen gyülekezési jogukkal élni – a panaszos füttyel, bekiabálásokkal meg fogja zavarni, nem beszélve a gyalázkodó feliratokról. Az önkormányzati képviselő nagyon felháborítónak, egyenesen kegyeletsértőnek tartotta, hogy valaki veszi a bátorságot, és a II. világháborús hősök emlékművére gyalázkodó szöveget feszít ki. A tanú – elmondása szerint – látott és beszélt több emberrel is, akik „a közelébe sem mertek menni az emlékműnek, mert nem szívesen vesz az ember részt egy olyan rendezvényen, ahol szinte előre tudható, hogy meg fogják zavarni”. Ugyanez a tanú felháborodott azon is, hogy nevét a panaszos egy „gyalázkodó táblára” tette és „nagy nyilvánosság előtt becsületét gyalázta, csalónak nevezte”, ezért becsületsértés miatt feljelentéssel is élt. A tanú meghallgatása során átadott a rendőr részére egy aláírásgyűjtő ívet, amelyen m-i polgárok tiltakoztak az önkormányzat 2009. augusztus 20-ai rendezvényének panaszos általi megzavarása ellen; továbbá egy újságcikket, amelyben a M-i Polgári Kör adott hangot azon véleményének, hogy elégük van abból, hogy a panaszos minden nemzeti rendezvényt síppal, bekiabálással zavar meg. A fentiekén kívül a tanú átadta a rendőrnek a június 3-ai Trianoni rendezvény újságban megjelent meghívóját, amelyben a rendezőség felhívta a figyelmet, hogy a politikai jellegű, illetve a békés megemlékezéssel össze nem egyeztethető megnyilvánulásokra a rendezvényen nincs lehetőség.

A biztosítás parancsnoka meghallgatott további három tanút is, akik közül az első elmondta, hogy a kérdéses napon 16 óra 45 körül érkezett a Hősök Parkjába, és már akkor, az ott lévő legalább 40 fő felháborodott azon, hogy a panaszos megint füttyezővel, bekiabálással zavarni fogja a műsort. Az összegyűltek ezért távolabb helyezkedtek el a rendezvény helyszínétől, elhatárolódtak a panaszostól, tartva botrányos viselkedésétől, majd a rendőri intézkedést követően a tömeg azonnal az emlékmű és a kopjafa környékén kezdett gyülekezni. Ennek a tanúnak a közelében állt és vele azonos véleményen volt több, név szerint megjelölt személy. A második tanú meghallgatása során elmondta, hogy már messziről látta a kifeszített transzparenst, tudta, hogy azt a panaszos tette ki, és úgy érezte, hogy legszívesebben visszafordulna, mert „megint várható volt”, hogy a panaszos megzavarja a rendezvényt. Ez a tanú sem kívánt „a gyalázkodó, valótlan vádakat tartalmazó transzparens alatt állni és élni a békés gyülekezés jogával”. Örült, amikor látta, hogy a rendőrök csendben, a rendezvény megkezdésekor elvezették a panaszost. A harmadik meghallgatott tanú elmondása szerint szintén messziről látta a kifeszített transzparenst, ezért a lakóhelyétől a hosszabbik utat választva közelített a térhez. Amikor pedig meglátta a panaszos által tartott kisebb táblát is, akkor már tudta, hogy a rendezvényt meg fogja zavarni. A tanú több, más rendezvényről érkező személlyel együtt megbotrányoztatónak tartotta, hogy „ez az évforduló is békés ünneplés nélkül fog eltelni, és a tehetetlenség érezhető volt az emberek szavaiban, hogy ezt megint el kell tűrniük”. Elmondása szerint látszott az, hogy amíg el nem vitték a rendőrök a panaszost, senki meg sem közelítette a kopjafa környékét.

A panaszossal szembeni intézkedésről a helyszínen videofelvételt készített a rendőrség. A 2 perc 25 másodpercnyi hosszúságú felvételen látható, hogy a panaszos áll a Hősi emlékmű lépcsőjén, mögötte egy transzparens lóg, „Csalás történt a Városházán?”

Igazságot a Trianon emlékmű kapcsán!” felirattal. A panaszos előtt pedig egy kisebb táblán az olvasható, hogy „*Szekó-Lajdiné-Pávkovics*. 1460 napja egy elcsalt közvélemény kutatás miatt nincs Trianon emlékműve M-nak. Önök ez idő óta lapítanak a Városházán és most ki akarják szűrni a M-iak szemét egy kopjafa állítással.” A felvételen hallható, hogy egy rendőr felszólítja a panaszost: „A Magyar Köztársaság Rendőrsége nevében kérem, hogy igazolja magát személyi okmánnyal!” A panaszos azt válaszolja, hogy „már az előbb elmondtam, hogy nincs nálam a személyi igazolványom. Jogosítvánnyal, adókártyával, TB kártyával tudom magam igazolni. Most vettem észre, a mai napon, hogy a Pécsi Városi Bíróság tárgyalásán valószínűleg bennhagytam. Több személy van itt, aki engem tud igazolni, ön is ismer engem, illetve itt az urak közül többen személyesen, tehát nincs szükség arra, hogy személyi igazolvánnyal igazoljam magam. Az urak tudják, hogy ki vagyok.” A rendőr ezt követően az alábbiakat közli a panaszossal: „kérem azt, hogy valakivel igazolja magát akkor innentől kezdve, illetve másik dolog az, hogy a 152. §-ba ütköző egyesületi, gyülekezési jog megzavarása szabálysértést elköveti. Kérem azt, hogy hagyja el azt a helyszínt, ahol a másik rendezvény, gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvény, bejelentés van és ön ezt a rendezvényt megzavarja, mivel a bejelentő éppen erre a helyre szeretne a rendezvényen programokat végrehajtani. Ön pedig itt ül, ezzel a táblával, illetve ezzel a transzparencssal zavarja a rendjét ennek a rendezvénynek.” A panaszos azt válaszolja, hogy „én ezt a rendezvényt nem zavarom. Az urak, bárki itt elfér mellettem. Az emlékműnek négy bejárata van, bárhonnán meg tudják közelíteni. A programot nem zavarom, én is a véleményemet nyilvánítom ezen a helyszínen, ugyanúgy, ahogy az urak is megteszik. Ez az alkotmányos alapjogom, úgyhogy erre hivatkozom.” A rendőr megkérdezi a panaszostól, hogy „a helyszínt nem hajlandó elhagyni?” A panaszos azt válaszolja, hogy „így van, megtagadom, mert jogszerűtlen az önök intézkedése és az önök fellépése”. A rendőr ezt követően azt mondja, hogy „a szabálysértés továbbfolytatása miatt a M-i Rendőrkapitányságra előállítom, illetve a személyazonosság megállapítása céljából. Kérem azt, hogy ne álljon ellen. Menjetek! Kérem, hogy az előállítás előtt a ruházatát vizsgáljátok át! Legyen szíves, mindent pakoljon ki a zsebéből!” A panaszost öt rendőr körbeállja, egy rendőr ruházatát átvizsgálja, majd a panaszos zsebeiből kulcsokat, tárcát, fényképezőgépet vesz elő. A rendőröknek azt mondja a panaszos, „ha visznek, akkor visznek”, közben kezeit háta mögött tartja. Ugyanaz a rendőr mondja, hogy „jó, indulhattok. És akkor azt [a transzparencst] pedig vegyék le. Kettő fő. Amennyiben ellenáll az úr, akkor természetesen testi kényszert lehet alkalmazni vele szemben.” Két rendőr ezután a panaszos hóna alá fog és elvezeti, három rendőr pedig a Hősi emlékműre kifeszített transzparencst kezdi leszedni.

A M-i Rendőrkapitányság megküldte a panaszos előállítása során a hozzátartozó kiértékeléséről készített feljegyzést, amely szerint azt a panaszos nem kérte. A panaszos a dokumentumot aláírta.

A rendőrség megküldte a Panasztestületnek a M- Város Polgármesteri Hivatala, mint engedélyes részére a polgármester által kiállított határozatot a Trianoni megemlékezés miatti (eredeti időpontjára, illetőleg utóbb később módosított időpontjára vonatkozó) közterület használati engedélyezésről.

A panaszos ellen a Btk. 180. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és annak *b)* pontja szerint minősülő, nagy nyilvánosság előtt elkövetett becsületsértés vétségének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás indult. A rendőrség továbbította a Panasztestület részére a panaszossal szemben lefoglalást elrendelő határozatot. A határozat azt tartalmazza, hogy a panaszos 2010. június 3-án a „nála levő becsület csorbítására alkalmas feliratú táblával és egy, a Hősi

emlékműre kifeszített transzparencssal demonstrált az emlékmű lépcsőjén. Kifejtett magatartásával akadályozta a városi rendezvény napirend szerinti megtartását, azt, hogy a tudomásul vett rendezvényen jelen levő személyek egyesülési és gyülekezési szabadságukkal éljenek”. A három, a táblán név szerint azonosítható személy a rendezvényt követően feljelentést tett a panaszos ellen, mindhárman magánindítványt terjesztettek elő.

III.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítom meg a döntésem alapjául.

2010. június 3-án 16.30 óra körüli időben a városi önkormányzat kulturális referense telefonon bejelentést tett a biztosításért felelős parancsnokon keresztül a Rendőrségre arról, hogy a M- város önkormányzata által M-on szervezett rendezvény kiemelt részén, a Hősök Parkjában a panaszos „becsület csorbítására vonatkozó transzparenst helyezett ki” a Hősi emlékműre. A bejelentés miatt a biztosításért felelős parancsnok, – a M-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztályának vezetője – megjelent a Hősök Parkjában álló Hősi emlékműnél.

A biztosítás parancsnokának helyszínre érkezésekor a panaszos a Hősi emlékmű talapzatán ült, mögötte egy kifeszített transzparencssal és egy táblával, amin mások becsületének csorbítására alkalmas feliratok szerepeltek. A panaszos az igazoltatása során nem tudta magát igazolni, mert nem volt nála a személyazonosság hitelt érdemlő igazolására alkalmas okmány, csak egy, a nevére kiállított, régi típusú, erősen rongált, lejárt magyar vezetői engedély első oldala. A Rendőrség részéről eljáró személyek azt a megállapítást tették, hogy a panaszos cselekményével másokat gyülekezési jogában akadályozott azzal, hogy a rendezvény helyszínén a Hősi emlékmű talapzatán ült, ahonnan többszöri felszólítás után sem volt hajlandó eltávozni, a rendezvény tervezett szónokait és résztvevőit akadályozva a rendezvény napirend szerinti lefolytatásában; ezt megerősítette a rendezvény szervezője is. A biztosítás parancsnoka felszólította a panaszost, hogy a rendezvény helyszínét hagyja el, és az ellenkező esetre kilátásba helyezte az előállítás foganatosítását a szabálysértés továbbfolytatása miatt, illetve személyazonossága megállapítása céljából. A panaszos passzívan ellenállt a rendőri intézkedésnek, nem volt hajlandó eltávozni a helyszínről. A rendőr ezt követően közölte vele, hogy a fentiekre tekintettel előállítja a M-i Rendőrkapitányságra, amelyhez testi kényszer alkalmazott. A M-i Rendőrkapitányságon az érvénytelen okmány adatai alapján történt priorálást követően a fényképes adatlap adatai segítségével megállapították a panaszos személyazonosságát. A biztosítás parancsnoka közölte a panaszossal, hogy ellene feljelentést tesz a Szabs. tv. 152/A. §-ába ütköző egyesülési és gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése szabálysértése miatt. A panaszossal szembeni intézkedésben a biztosítás parancsnokán kívül egy r. zászlós és egy r. főtörzsőrmester vett részt, illetőleg további öt rendőr volt jelen.

A panaszost igazoltatták, ruházatát átvizsgálták, majd előállították. A panaszossal szemben testi kényszer alkalmaztak, karjait megfogva kísérték el a helyszínről. A kényszerítő eszköz alkalmazására való figyelmeztetés megtörtént, továbbá a testi kényszer alkalmazása során a panaszosnak sérülése és anyagi kára nem keletkezett. A panaszos hozzátartozója kiértesítését nem kérte. Az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállításáról szóló igazolást kiadták a panaszos részére. Az előállítás oka 2010. június 3-án 18.30 órakor megszűnt, ekkor a panaszos szabadon bocsátása megtörtént. A panaszos ellen az általa elkövetett cselekmény miatt a biztosítás parancsnoka szabálysértési feljelentést tett, majd a

becsületsértéssel érintett személyek magánindítványa alapján a panaszossal szemben büntetőeljárás indult becsületsértés miatt.

Meg kívánom jegyezni, hogy sem az önkormányzati rendezvény, sem a panaszos egyéni vélemény nyilvánítása nem tartozott a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban Gytv.) hatálya alá. A panaszos tekintetében azért nem, mert a gyülekezési jogot – mint a kollektív vélemény nyilvánításhoz való jogot – természeténél fogva csak több személy együttesen gyakorolhatja, az önkormányzat tekintetében pedig a Gytv. egyéb rendelkezése zárja ki a rendezvény e minőségét¹. A panaszos cselekménye azonban – a bejelentésre tekintettel – a rendezvény jellegétől függetlenül megalapozta a rendőrök intézkedési kötelezettségét². Az intézkedés során az igazoltatásra jogszerűen került sor³. Mivel a panaszos személyazonosságát hitelt érdemlően igazolni nem tudta, továbbá magatartása alapján szabálysértés, illetve bűncselekmény gyanújára kellő alappal következtettek az intézkedő rendőrök, ezért az előállítás jogszerű volt⁴. Amint több határozatban is kifejtettem, az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tényekre tekintettel dönt a rendőr az előállításról, ilyen esetekben az előállításról a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra. Az előállítás jogszerűségét ezen esetekben később az sem teszi jogsértővé, ha az előállított személlyel szemben nem indul eljárás, vagy az eljárás során nem állapítják meg felelősségét szabálysértés, vagy bűncselekmény miatt. Szintén érdektelen, hogy a rendőr az egyébként ténylegesen fennálló objektív körülmények alapján – melyeket az előállítás foganatosításáról szóló rendőri jelentés tényszerűen rögzít – hivatkozható valamennyi jogszabályi helyet nem idézi a rendőr jelentésében. Tekintettel arra, hogy az előállítás során a jelentésben megjelölt jogalapoknak

¹ A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 5. § a)-c) pontjai szerint a rendezvény szervezője az lehet, aki magyar állampolgár, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik, vagy a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt, illetve letelepedett jogállású, vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezik.

² A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése alapján a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

³ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése alapján a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

⁴ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) a), b) és f) pontjai alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja; aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható; aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;

megfelelő szabálysértési és büntető eljárási cselekményeket fogatosítottak a panaszossal szemben, továbbá megállapították személyazonosságát, ezért amellet, hogy az előállításra jogszerűen került sor, a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga sem sérült, mert az előállítás okának megfelelő eljárási cselekményeket végezték el a rendőrök.

A panaszos előállítása a fogatosított eljárási cselekményekhez szükséges ideig tartott, ezért az arányos volt⁵.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület állásfoglalásában, az előállítás jogszerűségével összefüggésben, a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme tekintetében tett egyes megállapításai a határozat III. részében kifejtettek alapján nem értek egyet.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 33. (2) bekezdés *a)*, *b)*, és *f)* pontjai, illetve (3) bekezdése, 92. § (1) és (2) bekezdései, a 93/ A § (7) és (9) bekezdései;

A jelen eljárásban hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2010. december „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**

⁵ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (3) bekezdése szerint a Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.